

A Kúria a dr. Szemes Marianna ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. felpereseknek a dr. Szegvári Ferenc ügyvéd által képviselt I.r., II.r., és a dr. Horváth H. Gábor ügyvéd által képviselt IV.r. alperesek ellen kártérítés iránt a Veszprémi Munkaügyi Bíróságnál 1.M.178/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Veszprém Megyei Bíróság 3.Mf.20.550/2011/6. számú részítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen a felperesek által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A Kúria a II.r. felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelmet, valamint az I.r. felperesnek a Veszprém Megyei Bíróság 3.Mf.20.550/2011/6. számú részítélete gyógyászati költségekre vonatkozó rendelkezése, az I.r. alperesnél fennállt munkaviszony jogellenes megszüntetésével összefüggő döntés tárgyában előterjesztett felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasítja.Egyebekben a jogerős részítéletet hatályában fenntartja.Kötelezi az I.r. felperest, hogy fizessen meg az I.r. alperesnek és a IV.r. alperesnek külön - külön - 100.000 (egyszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

Az I.r. felperes és házastársa, a II.r. felperes az I.r. felperesnek az I.r. alperesnél fennállt munkaviszonya jogellenes megszüntetésével összefüggésben vagyoni és nem vagyoni kár, az I.r. felperest az I.r. alperesnél 2004. március 8-án ért üzemi balesetből eredő vagyoni és nem vagyoni kár megfizetésére kérték egyetemlegesen kötelezni az alpereseket.Megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság 2010. július 12-én megállapította, hogy a II.r. felperes és a III.r. alperes között a per 2010. június 26-án félbeszakadt. A II.r. felperes nem vagyoni kárigényének kivételével a perben előterjesztett igényeitől elállt, ezért a bíróság e vonatkozásban a pert megszüntette. A 2010. július 12-én tartott tárgyaláson kihirdetett végzésével a felpereseknek az I.r. és a II.r. alperessel szemben a munkaviszony megszüntetésével kapcsolatos igények tekintetében a pert a Pp. 157. § (1) bekezdés a) pontja alapján - figyelemmel a Pp. 130. § (1) bekezdés g) és h) pontjára - megszüntette, mert munkaügyi per csak a Pp. 349. §-ában meghatározott személyek ellen indítható, illetőleg a rendes felmondás jogellenességével kapcsolatos igények esetében az I.r. felperes a keresetindítási határidőt elmulasztotta.A Veszprémi Munkaügyi Bíróság 1.M.178/2008/74. számú, 82. sorszámon kiegészített ítéletével egyetemlegesen kötelezte az I. és IV.r. alpereseket az I.r. felperes javára 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és gyógyászati költségek fejében 1.825.000 forint és 2010. július 1-jétől minden hónap 10-éig havi 25.000 forint járadék, továbbá a nem vagyoni kár után 2004. március 8-ától a

gyógyászati költségek után 2008. június 1-jétől járó, a Ptk. 301. § (1) bekezdés szerinti késedelmi kamat megfizetésére. Ezt meghaladó (a felperesek további 19.000.000 forint kártérítés és kamatai, az I.r. felperesnek havi 35.000 forint és 2010-től havi 64.000 forint gyógyászati költség-járadék, az I.r. felperesnek 76 éves koráig keresetpótló járadékként egy összegben járó 118.000.000 forint megfizetésére irányuló) keresetet elutasította. Kötelezte az I. és a IV.r. alperest, hogy egyetemlegesen fizessék meg az eljárási illetéket és az előlegezett költséget. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint az I.r. felperes az I.r. alperesnél 2000. október 1-jétől 2005. augusztus 17-éig állt szállodaigazgató munkakörben alkalmazásban. A munkaviszonya rendes felmondással átszervezés indokával szűnt meg. Az I.r. felperes 2004. március 8-án a munkáltató tulajdonát képező mikrobusszal kiküldetésből hazafelé tartva szenvedett balesetet, melynek következtében jobb kulcscsont-törés, bal könyökzúzódás és fejszúródásos sérülései keletkeztek, amelyek miatt 2004. szeptember 12-éig táppénzes állományban volt. A kulcscsont-törés a konzervatív kezelés hatására nem épült át, ezért 2004. május 25-én titán velő-űrsínnel rögzítették. Ezt követően a röntgenfelvételek megfelelő állapotúnak találták a törés helyét. Az OEP OOSZI 2006. január 30-án a balesetből eredően 10 %-os munkaképesség-csökkenést véleményezett. 2008. augusztus 27-én az I.r. felperesnél rotátorköpeny szindrómát, a vállizület ütődéses szindrómáját és spondylosis servitálist állapítottak meg. A munkaügyi bíróság a bizonyítás eredményeként akként foglalt állást, hogy az I.r. alperes gépkocsivezetője által vezetett jármű közlekedése során bekövetkezett baleset foglalkozási eredetű, az a munkáltató működési körébe tartozik, ezért a kártérítési felelőssége fennáll. A IV.r. alperest, mint biztosítót az I.r. alperessel fennálló felelősségbiztosítási szerződés alapján terheli helytállási kötelezettség a munkáltatóval azonos mértékben. Az alperesek nem bizonyították, hogy az I.r. felperes sérülése az általa be nem kapcsolt biztonsági öv használatával elkerülhető lett volna, ezért kármegosztásra sem volt lehetőség. A perben beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján a munkaügyi bíróság megállapította, hogy a baleset következtében az I.r. felperesnél 10 %-os mértékű munkaképesség-csökkenés alakult ki, a jobb vállizület mozgásfunkciója minimálisan beszűkült, a jobb felső végtagot emelni, illetőleg hosszabb ideig tartani nehézkesen tudja. A nehéz és közepesen nehéz fizikai munka végzésében, valamint a jobb felső végtaggal végzett sporttevékenységben korlátozott. A szakvélemény és az orvosi iratok alapján a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy nem volt megállapítható, miszerint a rotátorköpeny szindróma a baleset következtében alakult volna ki. Ezt a betegséget a káreseményt követően négy évvel később diagnosztizálták. Orvosi javaslat szerint további kivizsgálásra szorul, amelyet azonban az I.r. felperes nem végeztetett el, ezért nem tudta bizonyítani, hogy a rotátorköpeny szindróma a baleset

következménye. Az igazságügyi orvosszakértő véleménye alapján a munkaügyi bíróság megállapította, hogy a gyógyfürdő igénybevétele az I.r. felperes részéről részben a baleset, részben a nem baleseti eredetű sérülés miatt szükséges, ezért az alperesek csak részben kötelesek a kiadásokért helytállni: a 2004. május 25-étől 2008. augusztus 26-áig a teljes fürdőköltiséget, ezt követően pedig csak annak felét kötelesek megfizetni általános kártérítés formájában. A nem vagyoni kárigényt kizárólag az egészségkárosodással összefüggésben bírálta el. Ebben a körben a II.r. felperes keresetét elutasította, mert az, hogy ápolásra szorul, nem kapcsolódik az I.r. alperessel fennállt I.r. felperesi munkaviszonyhoz, az intenzív gondoskodás hiánya pedig nem a balesettel, hanem az I.r. felperesnek a felmondás miatti munkahely változtatásával van összefüggésben. Az I.r. felperes nem vagyoni kárigényét megalapozottnak találta. Megállapította, hogy a baleseti sérülés miatt a mindennapi életében akadályozott, mert a közepesnél nehezebb fizikai munkavégzésre alkalmatlan, nehéz teher emelésére nem képes. Életmódjához hozzátartozik a háztartás vezetése, a család ellátása, a mozgásfunkció beszűkülés miatt pedig a háztartási munkák egy része jelentős fizikai megterheléssel jár a számára. A tanúvallomások alapján megállapította, hogy a baleset bekövetkezését megelőzően az I.r. felperes több sportot is űzött, kifejezetten aktív életmódot folytatott. Ez a szabadidős tevékenysége a baleset következtében megszűnt. Értékelte az így ért hátrányok körében az azóta is jelentkező fájdalomérzetet és azt is, hogy életvitele nem kizárólag a balesettel összefüggésben, hanem a távoli munkahely miatt is beszűkült. Az alperesek a teljesítéssel késedelembe estek, ezért a megítélt 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés után a baleset napjától, a gyógyászati költségek után pedig a peresített időszak középátlagos időpontjától számította a késedelmi kamatot. A keresetvesztési járadék iránti igényt azért utasította el a munkaügyi bíróság, mert az I.r. felperes nem bizonyította, hogy a jövedelemvesztés a baleset következménye. A munkaviszonya nem a baleset, hanem átszervezés miatt szűnt meg, a jövedelme pedig azért lett alacsonyabb, mert az alpereshez hasonló bért ajánló munkáltatónál nem tudott elhelyezkedni. Ez pedig független az I.r. alperes magatartásától. Az elsőfokú bíróság az alpereseket a Pp. 81. § alapján kötelezte az előlegezett költség és az eljárási illeték megfizetésére. A kiegészített ítélettel szemben az I.r. felperes, valamint az I. és a IV.r. alperesek nyújtottak be fellebbezést. A Veszprém Megyei Bíróság 3.Mf.20.550/2011/6. számú részítéletével az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érintette. A fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatta, és kötelezte az I. és a II.r. felpereseket, hogy a IV.r. alperesnek külön-külön fizessenek meg 112.500 forint elsőfokú részperköltiséget. Az elsőfokú ítélet gyógyászati költségekre vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezte, és ebben a körben az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. Egyebekben az elsőfokú ítéletet, mint

részítéletet helybenhagyta. Kötelezte az I.r. felperest az I. és a IV.r. alperesnek mint egyetemleges jogosultaknak 375.000 forint másodfokú részperköltség, az I. és a IV.r. alpereseket az állam javára fellebbezési részilleték megfizetésére. A hatályon kívül helyezett rendelkezések vonatkozásában megállapította a másodfokú perköltség összegét. A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a II.r. alperessel szembeni keresetet elutasította ugyan, de ennek indokát nem részletezte, ezen rendelkezést azonban a felek nem támadták, így az jogerőre emelkedett. Az elsőfokú bíróság az I.r. felperes és a III.r. alperes közötti félbeszakadás tárgyában nem hozott döntést formálisan, ez a jogvita elbírálására azonban nem hat ki. A tárgyalás berekesztését követően benyújtott felperesi beadvány miatt a Pp. 145. § (2) és (3) bekezdés szerint a tárgyalás újbóli megnyitására nem látott lehetőséget, ezért azt figyelmen kívül hagyta. A másodfokú bíróság rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság a munkaviszony jogellenes megszüntetésével összefüggésben előterjesztett keresetek tárgyában permegszüntető végzést hozott. Ezzel szemben a felperesek fellebbezést nem terjesztettek elő, az ítélet elleni fellebbezés elbírálása során pedig nem volt értékelhető az ezzel kapcsolatos hivatkozásuk. Az I.r. alperesi munkáltató a kártérítési felelősség jogalapját elismerte. Bizonyított munkavállalói közrehatás hiányában a felmerült károkért teljes mértékben felel, míg a IV.r. alperes a gépjármű üzembentartójának kötelező felelősségbiztosításáról szóló 171/2000. (X.13.) Korm. rendelet 1. § b) pontja, 7. § (1) bekezdése és az 1. számú melléklet 8. §-a alapján tartozik helytállni. Az elsőfokú bíróság a peradatok okszerű mérlegelésével állapította meg, hogy a rotátorköpeny szindróma baleseti eredete nem bizonyított. A baleset bekövetkezte, a ritkának mondható orvosi dokumentáció és a 2008. augusztus 27-ei diagnosztizálás időpontjáig eltelt négy év figyelembevételével az orvosszakértő úgy nyilatkozott, hogy a betegség és a baleset között okozati összefüggés nem állapítható meg. A szakértői vélemény e tekintetben egyértelmű volt, további lelet nem állt rendelkezésre, más peradattal nem állt ellentétben, így a Pp. 182. § (2) bekezdése alapján újabb szakértő kirendelésének nem volt helye. Az elsőfokú bíróságnak a munkaképesség-csökkenés értékelésére tett megállapításai teljes mértékben a szakértői véleményen alapulnak. Ennek mértékét nem érinti az I. rendű felperes fájdalom érzete. A munkaügyi bíróság a nem vagyoni kártérítés mértékének elbírálása során a felperest ért hátrányokat teljes körűen feltárta, azokat a súlyuknak megfelelően értékelte. Alaptalannak találta mind az I.r. felperes, mind az I. és a IV.r. alperes fellebbezését a másodfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés után járó kamatok tekintetében a Ptk. 360. § (1) bekezdés és 301. § (1) bekezdés, valamint a (4) bekezdés alapján. A megyei bíróság a fellebbezésben felemelt keresetveszteségi járadék iránti keresetet sem találta alaposnak osztva a munkaügyi bíróság azon álláspontját, hogy nincs okozati összefüggés az állított jövedelemveszteség és a baleset között. A

gyógyászati költségek vonatkozásában az I. és a IV.r. alperesek fellebbezését alaposnak ítélte, miután az Mt. 183. § (2) bekezdésében foglalt általános kártérítés alkalmazásának feltételei nem álltak fenn, a gyógyászati költségek vonatkozásában a követelés összecszerűen bizonyítható. A megismételt eljárásban ezért az I.r. felperes által felajánlott bizonyítás eredményeképpen hozható megalapozott döntés a gyógyfürdőzés indokoltsága és gyakorisága, valamint összecszerűsége vonatkozásában.

A megyei bíróság alaposnak találta a IV.r. alperesnek az elsőfokú perköltség megállapítása és viselése tárgyában előterjesztett fellebbezését, miután a tárgyi költségmentesség a Pp. 86. § (3) bekezdés alapján nem érinti az ellenfél javára járó perköltségek megtérítésének kötelezettségét. A pertárgy értékét a 20.000.000 forint nem vagyoni kártérítés, a $42.000 \times 12 = 504.000$ forint keresetveszteségi járadék és a $381.407 \times 12 = 4.576.884$ forint, mindösszesen 25.080.884 forint képezi a Pp. 24. § (2) bekezdés a) pontja és 25. § (3) bekezdés alapján. Ezt és a IV. rendű alperes jogi képviselője által kifejtett tevékenységet figyelembe véve a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdés alapján állapította meg az I.r. felperest terhelő perköltség összegét. A fellebbezési eljárásban az I.r. felperes a nem vagyoni kártérítés iránti keresetét felemelte, annak számítását is megváltoztatta, annak egyösszegű megfizetésére tartott igényt, így annak összege 83.008.800 forint. Miután a részítélettel jogerősen elbírált követelés vonatkozásában az I.r. felperes pervesztés lett, a Pp. 81. § alapján köteles az I. és a IV.r. alperesek mint egyetemleges jogosultak fellebbezési részperköltségének megfizetésére. A felperesek felülvizsgálati kérelmükben a jogerős részítélet „megváltoztatásával a rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát”, másodlagosan a jogerős részítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezésével az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérték.

Eljárásjogi szabálysértésként a Pp. 1., 2., 7. és 8. § rendelkezéseinek a megsértésére (felülvizsgálati kérelem 5-8. oldal) hivatkoztak. Álláspontjuk szerint az elsőfokú ítéletnek minden rendelkezését megfellebbezték. Jogszabálysértő a jogerős ítéletnek a felperesi perköltség és illeték fizetésre kötelező rendelkezése is. Egyben teljes személyes költségmentesség engedélyezését kérték. A hatályon kívül helyezett rendelkezések vonatkozásában a munkaügyi bíróság nem folytathatna le megismételt eljárást a másodfokon szóban bejelentett és el nem bírált kizárási kérelem miatt.

Az ügyben eljáró első- és másodfokú bíróságok nem voltak elfogulatlanok, kizárási indítványukat jogellenesen utasította el a Győri Ítéltábla. Ezért a megismételt eljárásban más bíróságok eljárását kérték (felülvizsgálati kérelem 18-32. oldal). Hivatkozásuk szerint sérült a tisztességes eljáráshoz való joguk a per indokolatlan elhúzódása miatt. A bíróságok nem biztosították,

hogy a felek a jogaikat rendeltetésszerűen gyakorolják, mert az alperesek a kárfelelősségüket elismerték, de fizetni nem akarnak. A felperesek álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Ptk. 1-7. §-ait, a 339. § (1) és (2) bekezdését, 340. § (1) bekezdését, 342. § (1) bekezdését, 355-357. §, 359-364. § rendelkezéseit (felülvizsgálati kérelem 8-14. oldal).

A másodfokú bíróság annak ellenére mentesítette e károkozót a fizetési kötelezettség alól, hogy a felelősségét elismerte, ezért az alperesek jogalap nélkül gazdagodtak azzal, hogy a felperesek tartalékaiból finanszírozták a károkozással felmerült költségeiket, ezért ezen összeget kamatostól kell visszafizetniük az alpereseknek. Ezen összeg az első négy évben 3,5 millió forint volt. A teljes kártérítés elvét figyelembe véve a vagyonsökkenést a hét évre járó kereskedelmi banki kamattal növelt összegben kell megfizetni, nem pedig jegybanki alapkamattal. Minden olyan esetben általános kártérítés formájában kérték a kár összegének megállapítását, ahol a kár köztudomású ismeretek alapján így is megállapítható. A másodfokú bíróság az első fokon 1/70-ed részben megítélt járadékigényt alaptalanul vonta el, ezért a keresetnek megfelelően kereskedelmi banki kamatos kamattal kérték azt megfizetni az ítélet jogőre emelkedésétől számítottan és élethossziglan inflációval korrigálva vagy egy összegben, vagy járadékban. A másodfokú bíróság jogsértő módon járt el, amikor a kereset ellenére nem állapította meg a rendes felmondás semmisségét, holott ezt hivatalból kellett figyelembe venni nemcsak a Ptk. 234. § (1) bekezdése, hanem az Mt. 7-10. § rendelkezései szerint is (felülvizsgálati kérelem 15-17. oldal). A bíróságok megsértették az Mt. 1. § (1) bekezdését és a 71. § rendelkezéseit is, ugyanis a II.r. felperest marasztalták akkor, amikor a munkáltató tulajdonosainak jogalanyiságát a munkaügyi perben nem ismerték el, de a II.r. felperes jogalanyiságának hiányát nem állapították meg. A II.r. felperes házastársának történő károkozás révén „jogalany” lehetett a perben, de eredetileg polgári kártérítési pert kezdeményeztek a felperesek az alperesek ellen. A munkaügyi bírósághoz történő áttétellel ugyanakkor nemcsak a II.r. felperes, hanem a II. és a IV.r. alperes „jogalanyiséga” is megszűnt. Minderre tekintettel az I. és a II.r. felperest jogellenesen marasztalta a másodfokú részítélet részperköltségben. A II.r. felperes vonatkozásában nem volt „joghatósága”, az I.r. felperes vonatkozásában pedig a vagyoni és a kereseti viszonyai nem tették ezt lehetővé. A II.r. felperes mint családtag polgári kártérítési igényét, valamint a károsult I.r. felperes „munkajogilag kezelhetetlen és elutasított” polgári kártérítési keresetét hivatalból kellett volna a Veszprém Megyei Bíróságra, mint általános hatáskörű bíróságra áttenni. A rendes felmondás semmisségének figyelmen kívül hagyásával a másodfokú bíróság megsértette az Mt. 8. § (1) bekezdését, 10. §-át, a Ptk. 75., 76., 200. § (2) bekezdés, 202. §, 234. § (1) bekezdés, 339. §, 345. §, 361. §, 363. §, és 364. § és a 355-360. § rendelkezéseit

(felülvizsgálati kérelem 33. oldal - 36. oldal). Nem tájékoztatta a bíróság a jogi képviselő nélkül eljáró felpereseket arról, hogy mi a következménye, ha a járadékkövetelést egy összegben kéri. A tényekkel ellentétesen vont le következtetést az I.r. felperes következményes és szövődményes káraitól és arról, hogy nem volt bizonyított az ok- okozati összefüggés a rotátorköpeny szindróma és a baleset között, mert a baleset előtt semmilyen más sérülése és akadályoztatása nem volt a sportolásban. Jogellenes volt a fürdőköltés megfizetése, mert az I.r. felperesnek nem volt nem baleseti eredetű gyógyfürdő kezelést igénylő sérülése.

Az I.r. alperes és a IV.r. alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős részítélet hatályban tartására irányult.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felperesek felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint nem alapos.

A II.r. felperes saját nevében nem, csak az I.r. felperes képviselőjeként élt a kiegészített elsőfokú ítélettel szemben fellebbezéssel, ezért az ő vonatkozásában az első fokon kiegészített ítélettel elbírált nem vagyoni kártérítés iránti keresetet elutasító rendelkezés, valamint az elsőfokú bíróság által 2010. július 12-ei tárgyaláson kihirdetett végzéssel az I.r. felperesnek az I.r. alperesnél fennállt munkaviszony megszüntetésével kapcsolatos igényei tekintetében hozott permegszüntető döntés is jogerőre emelkedett. Az I.r. felperes csak a kiegészített elsőfokú ítélettel szemben nyújtott be fellebbezést, a permegszüntető végzéssel szemben nem (mint ahogy erre a jogerős részítélet 10. oldal 1. bekezdésében helytállóan hivatkozott), ezért e körben az I.r. felperes vonatkozásában az elsőfokú bíróság permegszüntető végzése is első fokon jogerőre emelkedett.

Miután az első fokon jogerőre emelkedett határozat ellen nincs helye felülvizsgálatnak a Pp. 271. § (1) bekezdés alapján, ezért a Kúria a II.r. felperesnek az első fokú ítéleti rendelkezésekkel szembeni, valamint az felpereseknek a permegszüntető végzéssel érintett keresetei tárgyában előterjesztett felülvizsgálati kérelmeit a Pp. 273. § (2) bekezdés a) pontja alapján hivatalból elutasította. A jogerős részítélet az elsőfokú kiegészített ítélet gyógyászati költségekre vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezte, tehát e keresetről érdemben nem döntött. Ezért a Pp. 270. § (2) bekezdés alapján ezen jogerős hatályon kívül helyezésről szóló döntéssel szemben felülvizsgálati kérelem előterjesztésének szintén nem volt helye (BH.1996.43.), így e tárgyban az I.r. felperes felülvizsgálati kérelmét a Kúria a Pp. 273. § (2) bekezdés a) pontja alapján hivatalból szintén elutasította. Az I.r. felperes alaptalanul hivatkozott az első- és a másodfokú eljárás során eljárási szabálysértésre. Nem volt megállapítható a pártatlanság elvének és a perek tisztességes lefolytatásának, ésszerű időn belül történő befejezésének, a felek jogainak rendeltetésszerű

gyakorlását biztosító eljárási szabályoknak a megsértése. A perben eljáró bírók elfogultságára adat nem merült fel, a felperesek elsőfokú bíróság kizárására vonatkozó indítványát jogerősen a Győri Ítéltábla elbírálta, a fellebbezési szakban előterjesztett, az ügyben eljáró valamennyi elsőfokú bíróval szembeni elfogultsági kifogásról a jogerős részítélet a megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatásban jogszerűen rendelkezett.

Az elsőfokú bíróság az I.r. alperes elismerése folytán jogszerűen állapította meg, hogy az I.r. felperes üzemi balesetével kapcsolatos munkáltatói kárfelelősség az Mt. 174. § (1) bekezdés alapján fennáll. Abból, hogy a szükséges bizonyítás lefolytatását követően a kárfelelősség mértékére, az I.r. felperest ért károk mibenlétére vonatkozóan hozott döntésével csak részben adtak helyt a keresetnek a bíróságok, nem lehet azt a következtetést levonni, hogy sérült a felek perbeli rendeltetésszerű joggyakorlására, a perek ésszerű időn belül történő befejezésére vonatkozó joga vagy az eljáró bíróságok ne lettek volna pártatlanok. A felülvizsgálati kérelem alaptalanul sérelmezte a nem vagyoni kártérítés összegét. A következetes ítélkezési gyakorlat szerint az egészségkárosodott munkavállaló nem vagyoni kára megtérítésére irányuló igénye elbírálásakor azt kell értékelni, hogy a sérelem hozzávetőleges ellentételezésére milyen mértékű vagyoni szolgáltatást nyújt körülbelül egyenértékű, más nemű kompenzációt a nehezített életvitelhez képest [BH.1993.127., 34/1992. (VI.1.) AB határozat]. Ennek során a nem vagyoni kártérítés összege meghatározásakor figyelemmel kell lenni egyrészt a káronszerzés tilalmára, a kellő mértéktartás elvén alapuló bírói gyakorlatra, másrészt a sérelem által előállt konkrét, egyedileg megállapítható hátrányokra és azok súlyára az Mt. 177. §-ának (2) bekezdése helyes értelmezése szerint. Az eljáró bíróságok a perben beszerzett orvosszakértői vélemény, a szakértő személyes meghallgatása, és tanubizonyítás alapján helytállóan állapították meg az I.r. felperest ért nem vagyoni hátrányokat, a balesetére visszavezethető munkaképesség-csökkenés mértékét, az életminőségét hátrányosan befolyásoló tényezőket és azt, hogy a rotátorköpeny szindróma baleseti eredete nem bizonyított, annak diagnosztizálása időpontját, a hiányos orvosi leleteket és a szükséges kivizsgálás hiányát figyelembe véve. Minderre figyelemmel a kár nagyságához képest arányosan állapították meg a nem vagyoni kártérítés összegét. Jogszerűen döntöttek az ezután járó kamat mértékéről is figyelemmel a Ptk. 360. § (1) bekezdésére, az Mt. 13. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó 360. § (2) bekezdése és 301. § (1) bekezdés rendelkezésére azzal, hogy az I.r. felperes a Ptk. 301. § (4) bekezdésében foglaltak szerint a késedelmi kamatot meghaladó kárát nem bizonyította. A bíróságok helytállóan állapították meg, hogy az I.r. felperes a keresetveszteségi járadéka jogalapját nem bizonyította, mert nem volt megállapítható az általa hivatkozott jövedelemveszteség és a balesete közötti okozati összefüggés, miután az a munkaviszonya megszüntetése miatt állt elő. Az I.r.

felperes felmondása jogellenessége tárgyában az elsőfokú bíróság a pert jogerősen megszüntette, így az, hogy az intézkedés jogszerű volt-e, nem volt vizsgálható. A jogalap nélküli gazdagodásra vonatkozó I.r. felperesi hivatkozás megalapozatlan, mert annak a Ptk. 365. § (1) bekezdésben foglalt feltételei nem álltak fenn. Ezen a jogcímen ugyanis az igény csak akkor érvényesíthető, ha az más jogcímen nem bírálható el. Az I.r. felperes pedig a keresetét munkaviszonyból származó kártérítési igényként terjesztette elő. A II.r. felperesnek a nem vagyoni kártérítési igényét az elsőfokú bíróság az Mt. 185. § (1) bekezdés alapján a munkavállaló közeli hozzátartozója kárigényeként bírálta el. Ezért alaptalan a felülvizsgálati érvelés a II.r. felperes jogalanyiséga hiánya megállapításáról. Miután azonban a II.r. felperes ezen igénye jogerősen elutasításra került, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a II.r. felperes is köteles az e körben pernyertes IV.r. alperes elsőfokú perköltségét viselni. Ennek összegét a jogerős részítélet mind az I.r., mind a II.r. felperes vonatkozásában jogszerűen, a vonatkozó jogszabályok helyes alkalmazásával állapította meg figyelemmel arra, hogy a tárgyi költségmentesség a Pp. 86. § (3) bekezdés alapján nem érinti az ellenérdekű fél javára járó perköltségek megtérítésének kötelezettségét. A másodfokú bíróság mind az első-, mind a másodfokú pertárgyértéket helyesen állapította meg [Pp. 24. § (2) bekezdés a) pont, 25. § (3) bekezdés] figyelemmel arra, hogy a Pp. 3. § (3) bekezdésben foglalt bíróságot terhelő tájékoztatási kötelezettség a perben érvényesített követelések anyagi jogi alapjára nem vonatkozik, így arra sem, hogy mi a következménye a járadék vagy az egyösszegű kárigény érvényesítésének a perköltség vonatkozásában. A másodfokú bíróság helytállón alkalmazta a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdését és a perköltség összegének megállapításakor helytállón értékelte a jogi képviselő által kifejtett perbeli tevékenységet. A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős részítéletet az érdemben elbíráلható felülvizsgálati kérelemmel érintett körben a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Kötelezte az I.r. felperest a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján az I.r. és a IV.r. alperest felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, az illeték megfizetésére az ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés f) pontja, 3. § (3) bekezdésére tekintettel a 14. § alapján.

Budapest, 2012. november 14.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró
A kiadmány hitelél: Nné tisztviselő